

Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätökset 2022

Päivitetty 13.6.2023

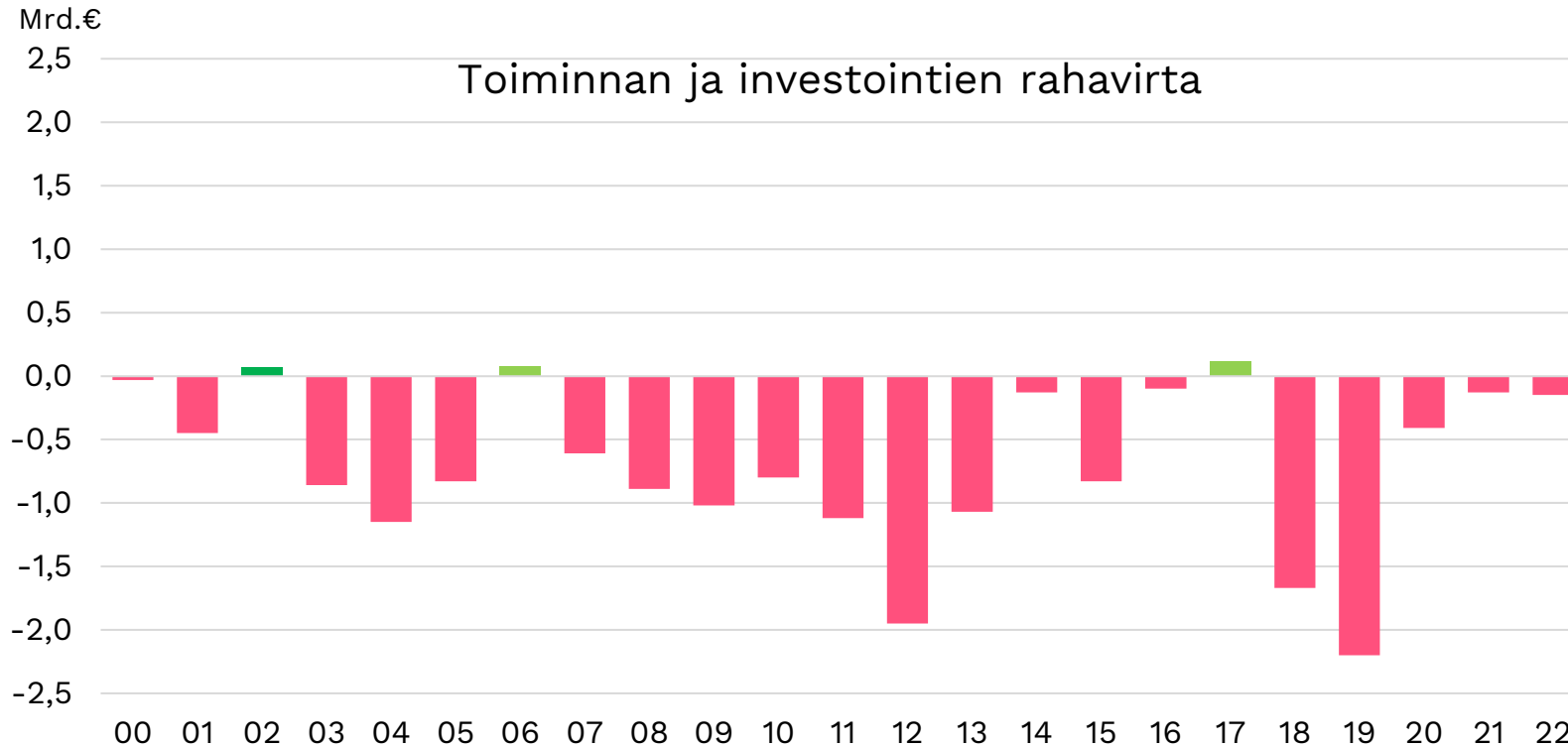
Mikko Mehtonen

Kuntatalous lähes tasapainossa

- Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät lähellä tasapainoa
  - Toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous lähes tasapainossa
  - Velan kasvu hidastui
  - Tulos odotusten mukainen: +1,3 mrd.€
- Kertaluonteiset myynnit paransivat tulosta sadoilla miljoonilla
  - Ilman myyntivoittoja tulos olisi jäänyt noin 400 miljoonaan euroon
  - Omaisuuden myynnit vähensivät lainanottotarvetta
- Toimintakate heikkeni 7,3 %
  - Toimintakulut kasvoivat 4,4 %
  - Toimintatuotot laskivat 4,1 %

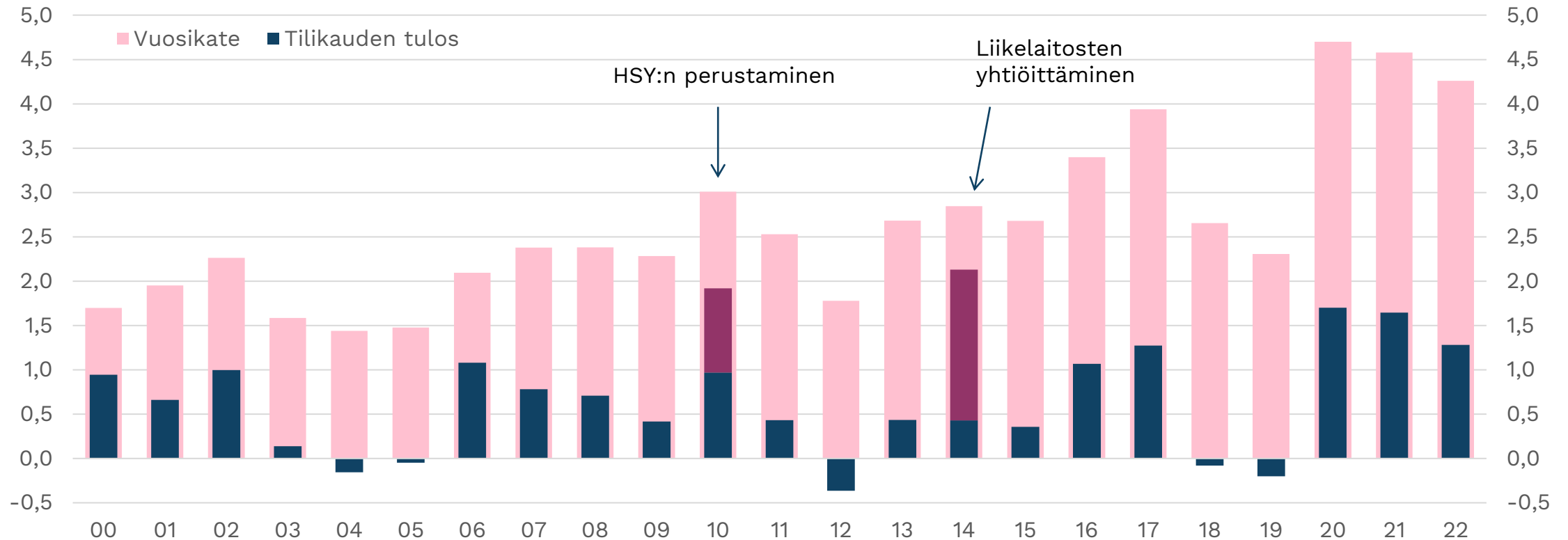
Kuntien ja kuntayhtymien toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulokas, jonka negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Positiivinen (yliäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate sekä tilikauden tulos vuosina 2000–2022, mrd. €

Tilikauden tulos sisältää vuonna 2010 HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. euroa ja vuonna 2014 liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja arviolta 1,7 mrd. euroa.

Lähde: Tilastokeskus 2000–2020, vuodesta 2021 lähtien Valtiokonttorin keräämät tiedot, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

Suurimmat ja pienimmät tilikauden tulokset vuonna 2022 Manner-Suomen kunnissa, miljoonaa euroa

Kunta	Tilikauden tulos (m€)
Helsinki	347
Espoo	245
Oulu	162
Lahti	47
Porvoo	43
Tampere	18
Seinäjoki	16
Lappeenranta	16
Turku	16
Hyvinkää	15

Kunta	Tilikauden tulos (m€)
Kouvola	-20
Kerava	-12
Imatra	-9
Joensuu	-9
Äänekoski	-8
Pori	-8
Mikkeli	-8
Jämsä	-8
Outokumpu	-7
Kotka	-6

Tilinpäätökset 2022

Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöstiedot

- Valtiokonttorin keräämä aineisto, jota on jalostettu ja analysoitu Kuntaliitossa
- Sisältää 10.6.2023 mennessä tietonsa raportoineiden kuntien tiedot
  - Seuraavien kuntien tiedot puuttuvat: Ikaalinen, Toholampi, Savukoski, Kangasala, Lestijärvi
  - Puuttuvien kuntien tiedot imputoitu Manner-Suomen lukuihin vuoden 2021 tilinpäätöstiedoilla
  - Maakunnittaiset ja kuntakokoluokittaiset tiedot eivät sisällä imputointeja

Taloustilanteen taustalla

Vuosikate heikkeni -10,7 %

- Toimintakate heikkeni -7,3 %
  - Toimintakulut kasvoivat 4,4 %
  - Toimintatulot laskivat -4,1 %
- Verotulot kasvoivat 5,3 %
- Valtionosuudet kasvoivat 6,6 %

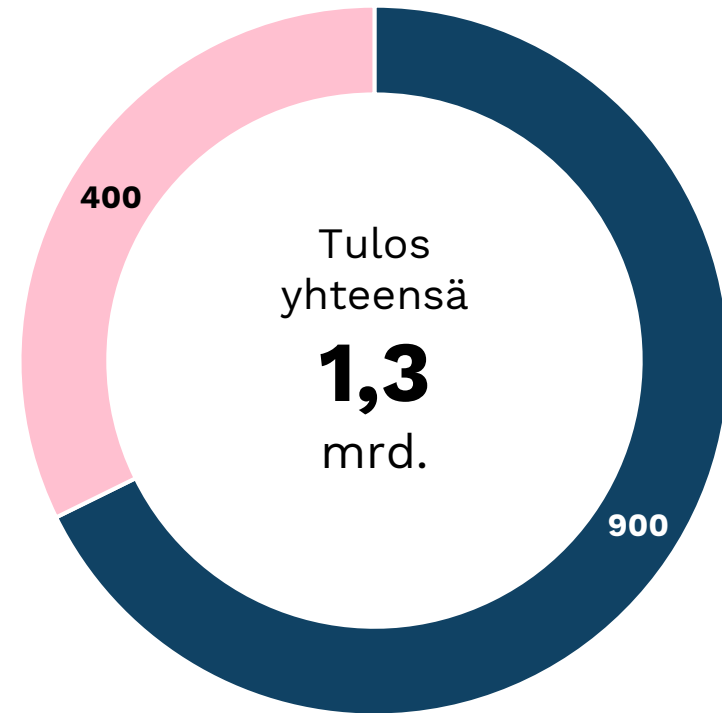
Investoinnit kasvoivat 9,2 %

Omaisuuksien myyntitulot kasvoivat 93 %

Tuloksen muodostuminen

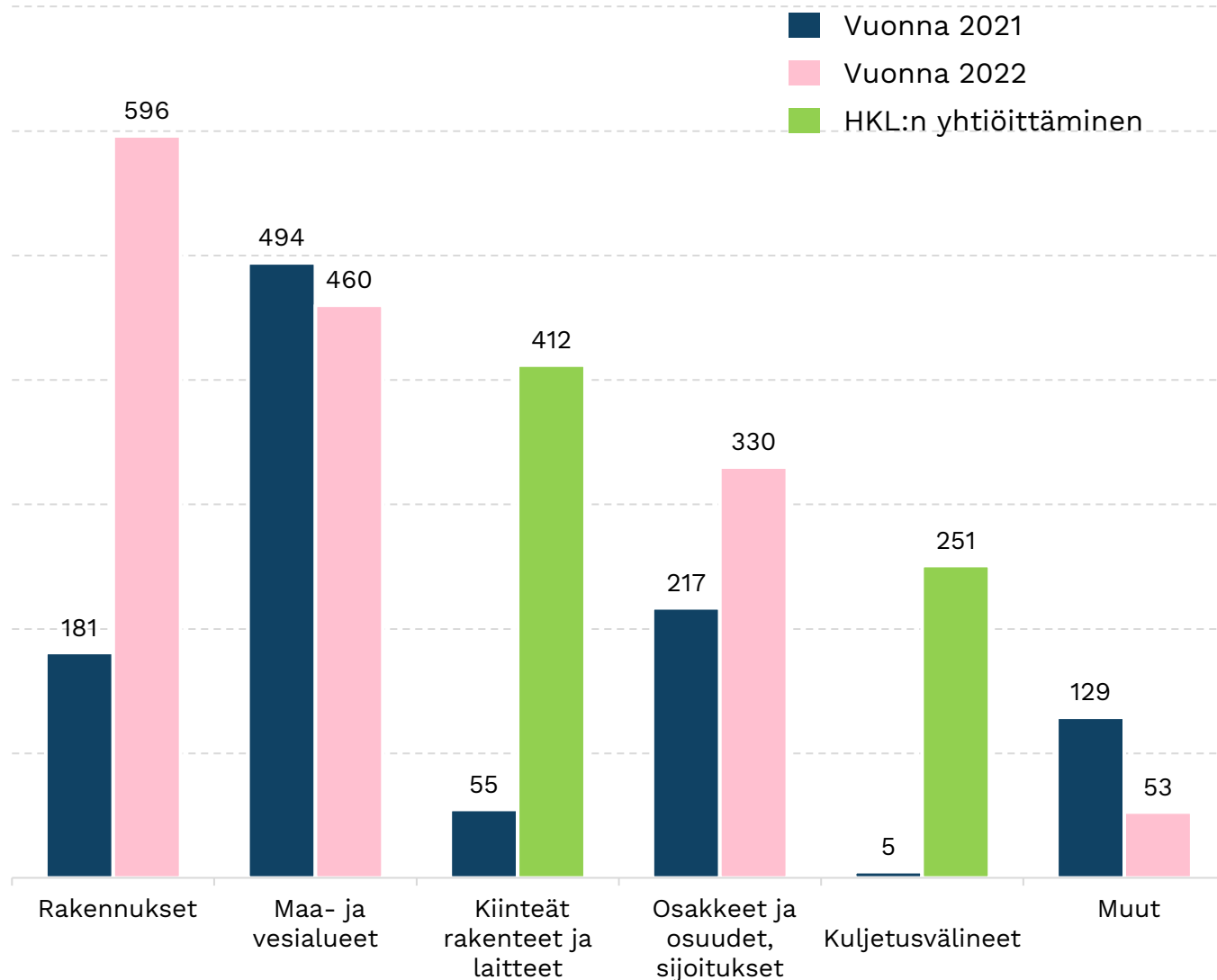
- Vuosikate heikkeni edellisvuodesta mutta kattoi edelleen poistot
  - Toimintakate heikkeni -6,5 %
  - Verotulot kasvoivat 4,6 %
  - Valtionosuudet kasvoivat 5,7 %
- Omaisuuden myyntivoitot paransivat tilikauden tulosta 860 miljoonalla
  - Ilman myyntivoittoja tulos olisi noin 420 miljoonaa
- Koronakuluja vastaavia avustuksia maksettiin 460 miljoonaa euroa

- Omaisuuden myyntivoitot
- Tulos ilman myyntivoittoja

Omaisuuuden myynti vuonna 2022

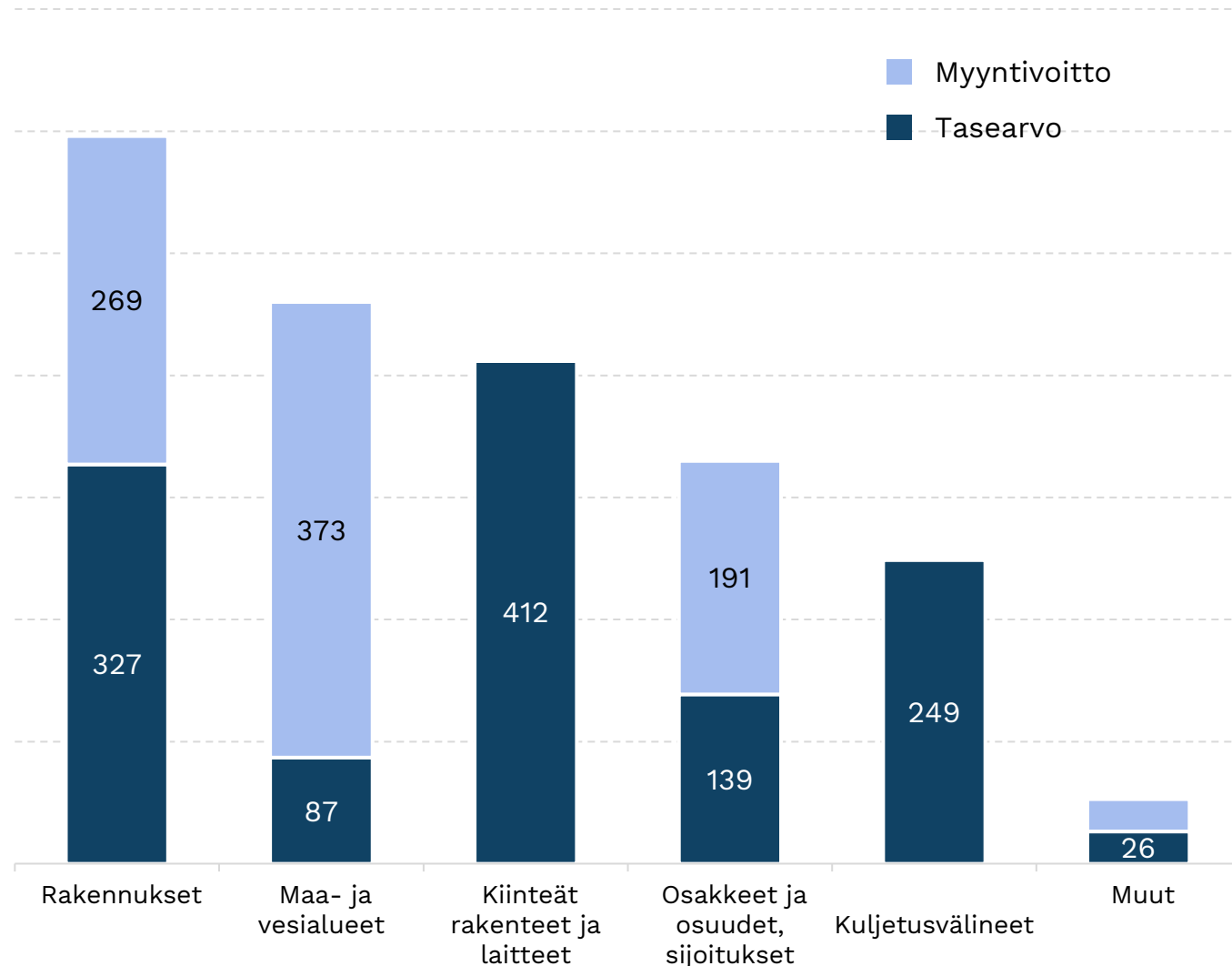
Myyntitulot (tasearvo + myyntivoitto)

- Kunnat ja kuntayhtymät möivät omaisuuttaan yhteensä 2 100 miljoonalla
  - Tästä lähes puolet myyntivoittoa
  - HKL:n yhtiöittäminen lisäsi myyntituloja noin 750 miljoonalla eurolla
  - HKL:n yhtiöittämisestä ei kirjata myyntivoittoa eli se ei vaikuta tulokseen
- Myyntivoitot paransivat tulosta 860 miljoonalla eurolla

Omaisuuuden myynti vuonna 2022

Myyntitulot
(josta: myyntivoitot)

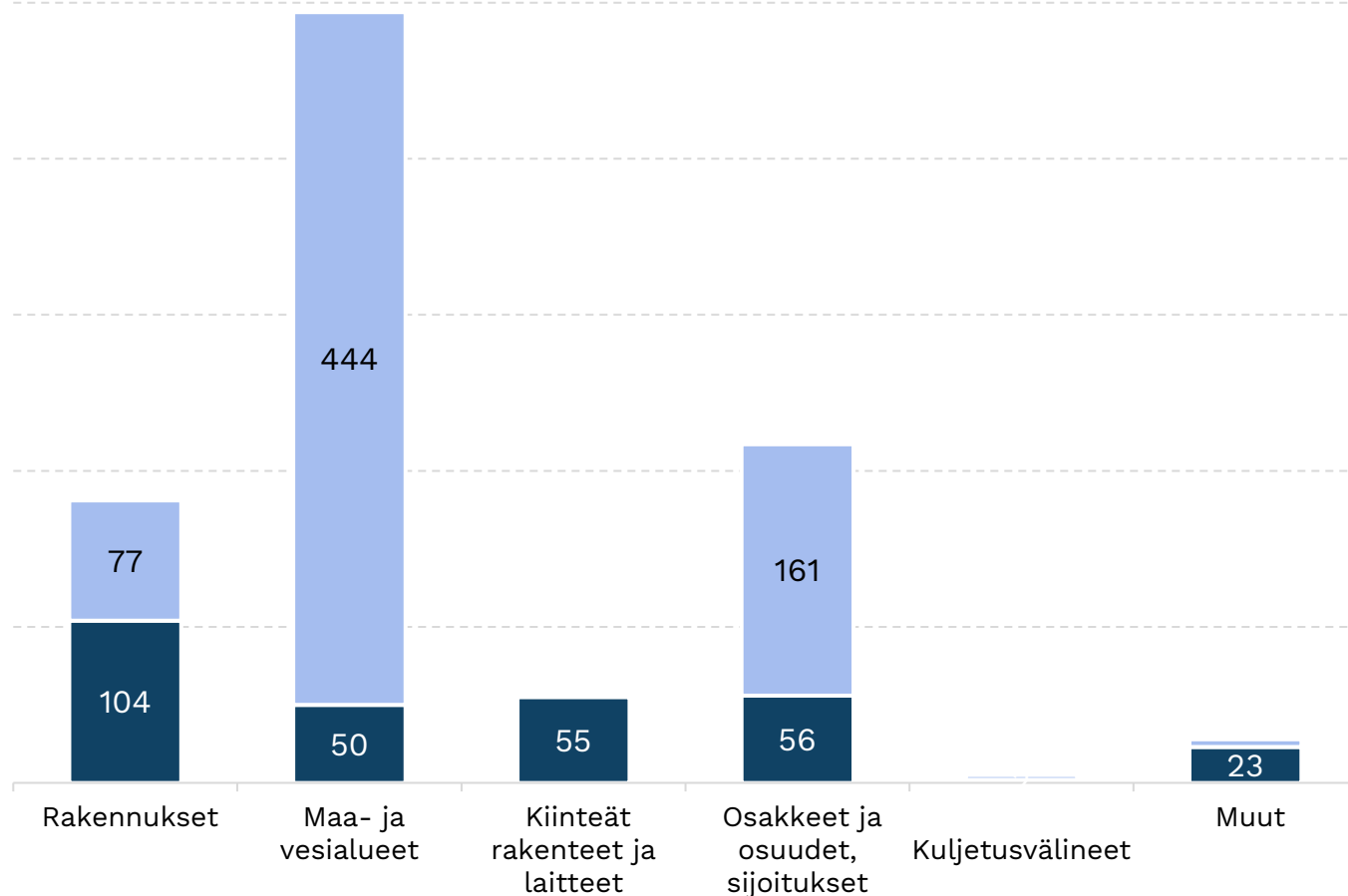

- Kunnat ja kuntayhtymät möivät omaisuuttaan yhteensä 2 100 miljoonalla
  - Tästä lähes puolet myyntivoittoa
  - HKL:n yhtiöittäminen lisäsi myyntituloja n. 750 miljoonalla
  - HKL:n yhtiöittämisestä ei kirjata myyntivoittoa eli se ei vaikuta tulokseen
- Myyntivoitot paransivat tulosta peräti 860 miljoonalla
- Isoimmat myyntivoitot kertyivät maa- ja vesialueista (373), rakennuksista (269) sekä osakkeista ja osuuksista (191)

Omaisuuuden myynti vuonna 2021

Myyntitulot
(josta: myyntivoitot)

■ Myyntivoitto
■ Tasearvo

- Kunnat ja kuntayhtymät möivät omaisuuttaan yhteensä 1076 miljoonalla
  - Tästä luovutusvoittoa 690 miljoonaa

Kuntatalouden ulkoisten toimintakulujen kasvuprosentit 2000-2022

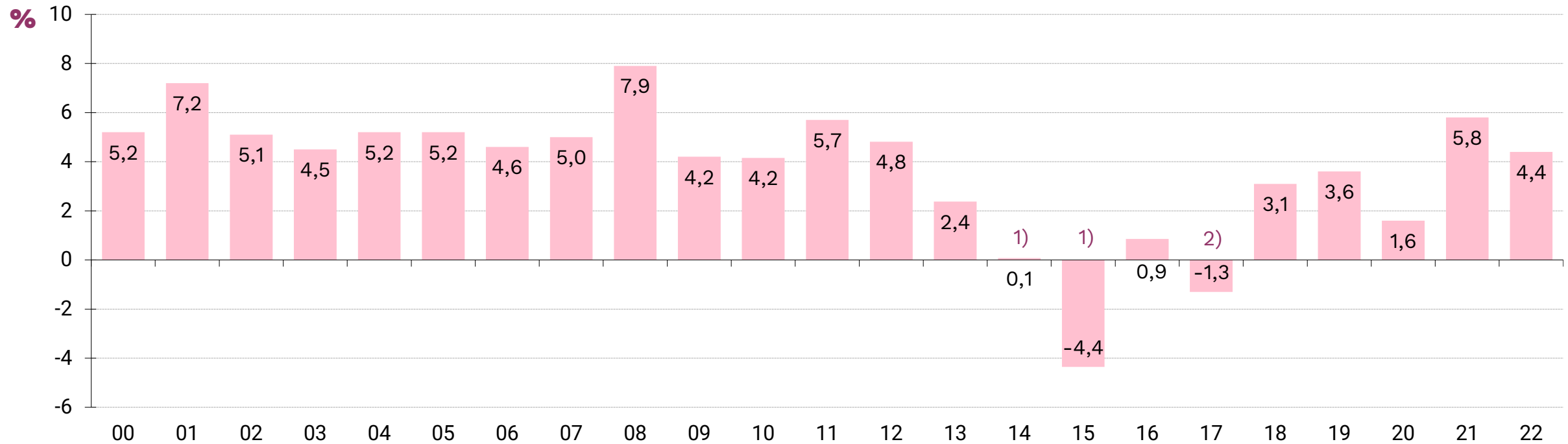
Toimintakulujen kasvu vuonna 2022

Palkat ja palkkiot: 3,6 %

Henkilösivukulut: 2,2 %

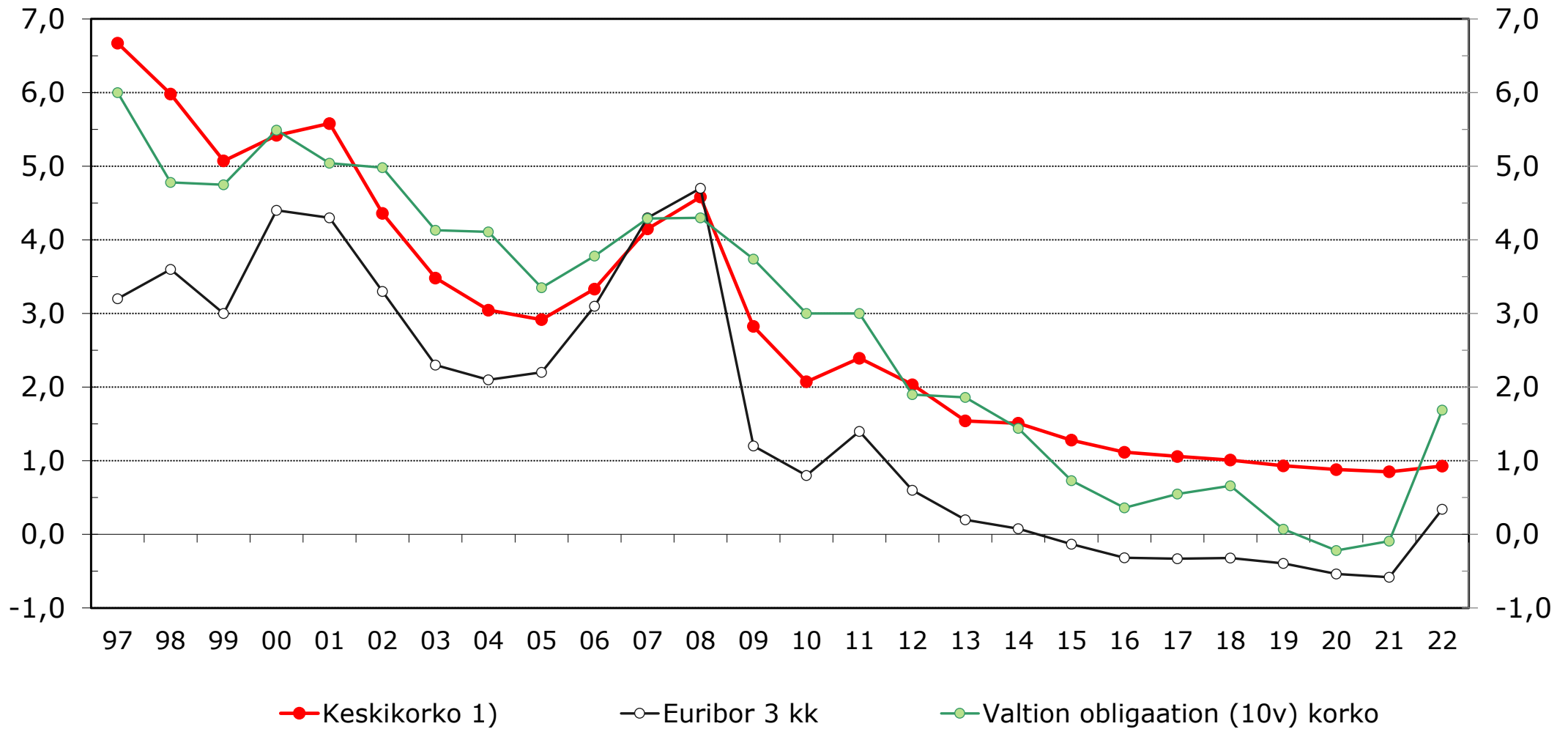
Palvelujen ostot: 7,0 %

Aineet ja tarvikkeet: 2,6 %

1. Vuosina 2014-2015 toimintamenojen kasvua hidastaa kunnallisten ammattikorkeakoulujen sekä liikelaitosten yhtiöittäminen. Lisäksi vuonna 2015 menojen tasoon vaikuttaa tilastouudistus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi ollut vuosina 2014 ja 2015 noin 1 %.
2. Vuonna 2017 toimintamenoissa näkyy perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto Kelalle sekä kiky-sopimus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi noin 1 %.

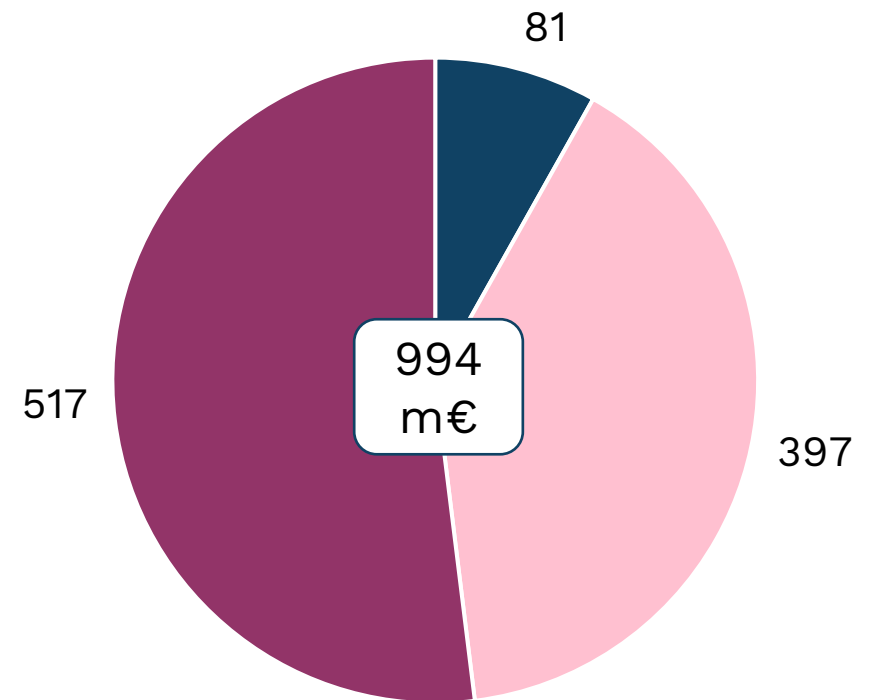
Kuntien lainakannan keskekorko 1997-2022, %

Energiakriisin vaikutus kuluihin

- Energian markkinahinnat nousivat merkittävästi vuoden 2022 aikana
- Sähkö, kaasu, lämmitys ja polttoaineet aiheuttavat kuntatalouteen noin miljardin euron kulut vuosittain
- Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut nousivat edellisvuodesta noin 8 %

Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut 2022, m€

■ Poltto- ja voiteluaineet ■ Lämmitys ■ Sähkö ja kaasu

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat 1997-2022, mrd. €

Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät 2022

	Kunnat	Kuntayhtymät
	2022	2022
Toimintakulut ¹⁾	-41 243 +5,0%	-16 921 +4,8%
Toimintakate, m€	-34 374 +7,1 %	+877 +0,9 %
Vuosikate, m€	+3 452 -12,6 %	+808 -1,7 %
Investointimenot, m€	-4 183 +5,8%	-1 682 +22,1%
Toiminnan ja investointien rahavirta, m€	+639	-735
Rahavarat, m€	7 021 +8,1%	1 750 +9,0%
Lainakanta, m€	18 655 -2,3 %	7 174 +16,4%

1) Kuntien ja kuntayhtymien väliset ostot kehittyivät maltillisesti vuonna 2022. Sen vuoksi koko kuntatalouden sulautetut ulkoiset toimintakulujen prosentuaalinen muutos on voimakkaampaa kuin kuntien tai kuntayhtymien toimintakulujen muutos erillään tarkasteltuna.

Lisätietoa kuntien taloudesta

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakate heikkeni 7,3 prosenttia (2,3 mrd. euroa) 2022

- Toimintakulut kasvoivat 4,4 prosenttia vuonna 2022 (1 800 milj. euroa)
  - Väestön ikärakenteen muutos lisäsi peruspalveluiden palvelutarvetta noin 0,3 %-yksikköä.
  - Vuoden 2022 sopimuskorotukset +2,55 % (noin +450 milj. euroa)
  - Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut -0,40 %-yksikköä (-70 milj. euroa)
  - Sanna Marinin hallituksen tehtävien laajennukset +120 milj. euroa vuonna 2022. Yhteensä Sannan Marinin hallitus kasvatti kuntien menoja arviolta 1 300 milj. eurolla (tasomuutos vuoden 2022 loppuun mennessä).
  - Kuntien työmarkkinatuen kustannukset -9,0 prosenttia (-53 milj. euroa)
  - Koronapandemia vaikutti kuntien kustannuksiin alkuvuoden lukuisten rajoitustoimien, covid-19-pandemian ennaltaehkäisemisen, testauksen ja tautitapausten hoitokustannusten kautta.
  - Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen lisäsi kuntien kustannuksia erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa
- Toimintatuotot laskivat 4,1 % (noin 400 milj. €)
  - Sote-valmisteluun ja muihin Sanna Marinin hallituksen kehityshankkeisiin kohdistettiin yhä merkittävä summa valtionavustuksia (1,3 mrd. euroa). Osa niiden rahoituksesta tuli mm. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä.
  - Kunnat saivat koronatukea valtionavustuksina 540 milj. euroa. Summa pieneni edellisestä vuodesta -65 %.
  - Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.8.2021 pienensi maksutuottoja yhä vuonna 2022

Verot yhteensä nousivat 5,3 % eli noin 1 400 miljoonaa euroa vuonna 2022

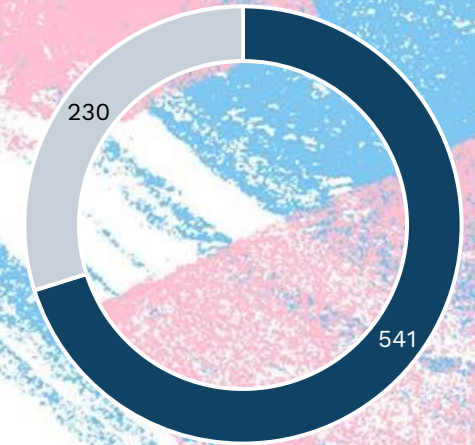
- Kunnallisverotulot nousivat 5,1 % (noin 1 040 milj. €)
  - Työllisyys kasvoi selvästi ja palkkasumma kasvoi noin + 6,4 % vuodesta 2021.
  - Tuloveroprosenttiaan vuodelle 2022 korotti 16 kuntaa ja laski 12 kuntaa. Veroprosenttimuutokset vähensivät kunnallisveron tuottoa noin -20 milj. euroa.
  - Veroperustemuutokset noin -230 milj. euroa.
- Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 6,6 % (noin 190 milj. €)
  - Kunnille kertyvän vuoden 2021 koronatuon (yhteisöveron jako-osuuden korotus) häntä vuonna 2022: noin +220 milj. euroa. Jos yhteisöveron jako-osuus olisi pysynyt korotettuna myös vuonna 2022 kuntien yhteisöverotulot olisivat kasvaneet noin 25 %.
  - Yhteisöveroa lisäsi yhä 1.8.2021 päätetty varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi (kuntien yhteisöveron jako-osuus +1,25 %-yksikköä). Vaikutus vuodelle 2022 noin +90 miljoonaa euroa.
- Kiinteistöverot kasvoivat 6,4 % (noin 120 milj. €)
  - Rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat kiinteistöveron verotusarvoja. Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus verotuloon oli hyvin pieni.

Valtionosuudet kasvoivat 7,1 % vuonna 2022 eli noin 700 miljoonaa euroa

- Kuntien peruspalveluiden valtionosuuteen kohdistettiin leikkaus: kustannustenjaon tarkistus leikattiin -564 milj. euroa, minkä lisäksi erillinen +246 milj. euron korotus. Kiky-vähennys, -234 milj. euroa, muutettiin pysyväksi leikkaukseksi.
- Tehtävien laajennukset lisäsivät valtionosuutta +120 miljoonaa euroa.
- Peruspalvelujen valtionosuuden indeksitarkistus +188 milj. euroa (+2,5 %)
- OKM:n valtionosuuksien indeksitarkistus +18 milj. euroa, kustannustenjaon tarkistus +13 milj. euroa
- Verotulomenetysten kompensatio +300 milj. eurolla

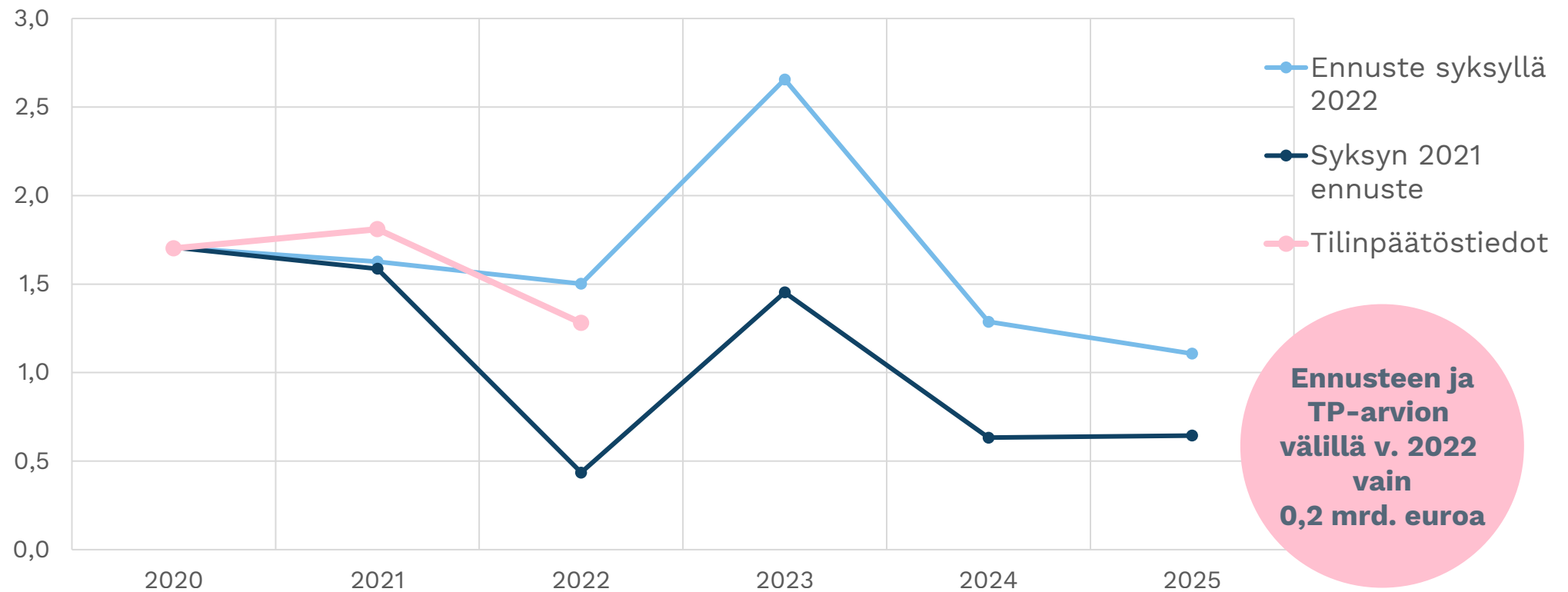
Kuntien koronatuki vuonna 2022

- Kunnat saivat valtiolta koronatukea yhteensä noin 770 miljoonaa euroa vuonna 2022
- Valtaosa koronatuesta, 460 miljoonaa euroa, oli STM:n kautta myönnettyä terveysturvallisuuden valtionavustusta.
- Lisäksi koronatukitoimia kohdennettiin vähäisessä määrin myös opetus- ja kulttuuritoimeen sekä suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen.
- Vuoden 2021 yhteisövero-osuuden koronakorotus tuotti verotuottoja (verohäntä) kunnille myös vuonna 2022: arvio noin 230 miljoonaa euroa

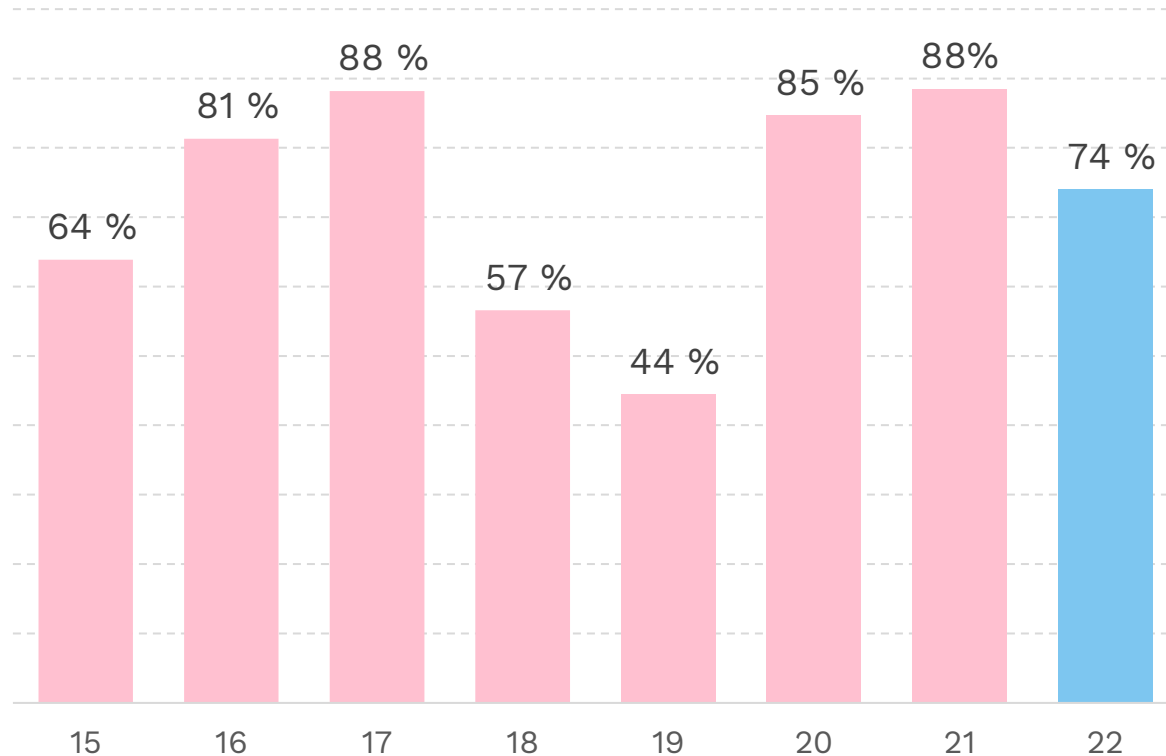

■ Valtionavustukset ■ Yhteisövero

Tilikauden tulos vuonna 2022 toteutui varsin odotetusti

Kuntien ja kuntayhtymien investointien tulorahoitus-% ja investointimenot

Investointimenot
vuonna 2022

5,83 mrd.

Investoinnit

kasvoivat 9,2 %

Tietoja Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien taloudesta 2020-2022

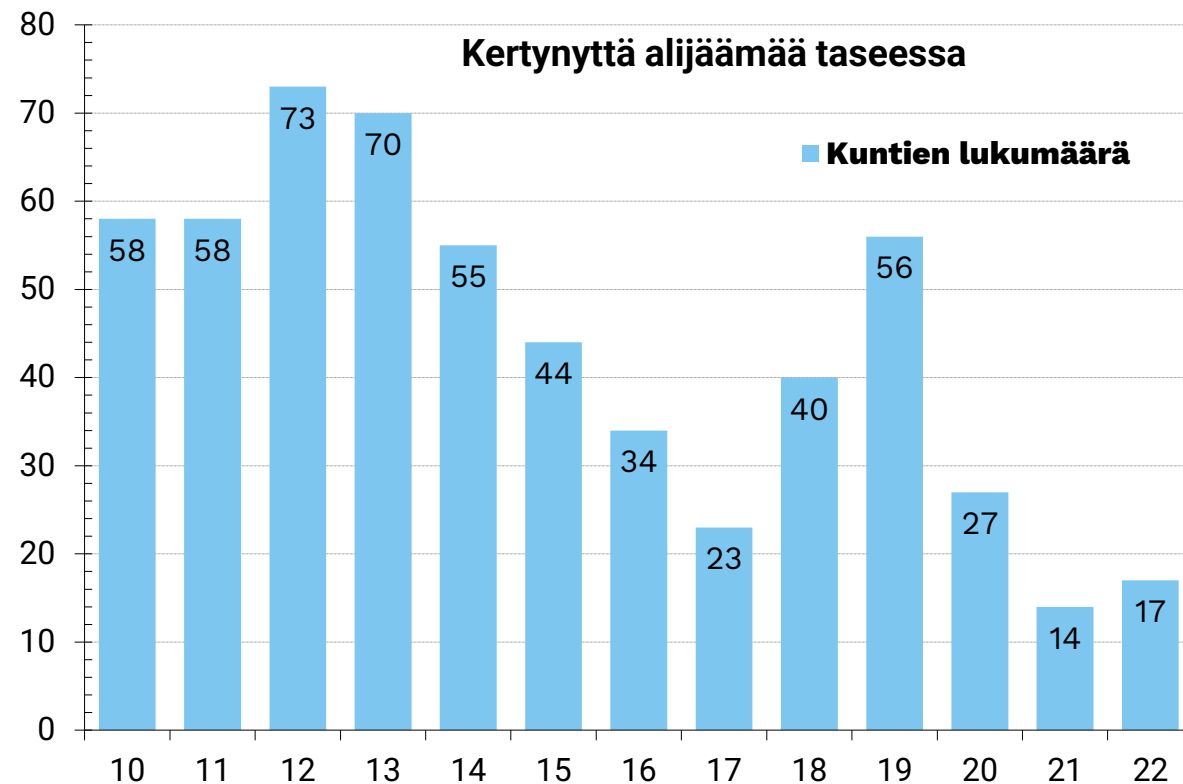
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	TP	TP	TP			
Toimintatuotot	9,15	10,72	10,28	1,4	17,1	-4,1
Toimintakulut	-39,66	-41,94	-43,78	3,2	5,7	4,4
Toimintakate	-30,51	-31,22	-33,50	3,9	2,3	7,3
Verorahoitus yhteensä	34,84	35,47	37,49	-0,5	1,8	5,7
-Verotulot	23,83	25,41	26,76	-0,5	6,6	5,3
- Valtionosuudet	11,01	10,07	10,73	-0,5	-8,6	6,6
Vuosikate	4,69	4,77	4,23	-32,7	1,7	-11,3
Poistot ja arvonalentumiset	-3,08	-3,09	-3,17	0,2	0,3	2,7
<i>Vuosikate % poistoista</i>	152	154	135			
<i>Neg. vuosikatteen kuntia (kpl)</i>	2	8	12			
Tilikauden tulos	1,70	1,81	1,28	<i>Muutos %</i>		
<i>Neg. tuloksen kuntia (kpl)</i>	32	61	85	2020	2021	2022
Investointimenot, brutto	-5,76	-5,33	-5,83	4,8	-7,4	9,3
Toiminnan ja investointien rahavirta	-0,40	0,07	-0,15			
Lainakanta 31.12.	23,35	24,11	24,67	5,6	3,3	2,3

Taseen kertynyt alijäämä

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (110.3 §). Määräaika sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2015 tilinpäätökseen kertyneeseen alijäämään, jolloin alijäämän tulee olla katettuna vuoden 2020 tilinpäätöksessä (148.1 §). Siirtymäkaudella erityisen alijäämäisillä kunnilla on kaksi vuotta enemmän aikaa kattaa alijäämä.

Isoimmat kertyneet alijäämät vuoden 2022 tilinpäätöksessä (€/as)

	€/as
Kyyjärvi	-2 558
Pertunmaa	-2 148
Kemi	-967
Haapajärvi	-901
Mikkeli	-785
Toivakka	-671
Lemi	-518
Kauhajoki	-221
Mänttä-Vilppula	-211
Jämsä	-182
Laukaa	-145
Muhos	-96

* Tietonsa raportoimatta jättäneistä kunnista Lestijärvellä on vuoden 2021 tilinpäätöksessä alijäämää 337 euroa asukasta kohden.

Tilikauden tulos 2022, euroa/asukas

Parhaimmat tulokset (Manner-Suomi):

1. Pelkosenniemi	2 189 €/as
2. Kivijärvi	1 333 €/as
3. Kittilä	1 318 €/as
4. Kemijärvi	1 213 €/as
5. Kauniainen	1 182 €/as
6. Enontekiö	1 036 €/as
7. Vieremä	999 €/as
8. Salla	958 €/as
9. Hyrynsalmi	935 €/as
10. Porvoo	848 €/as

Heikoimmat tulokset (Manner-Suomi):

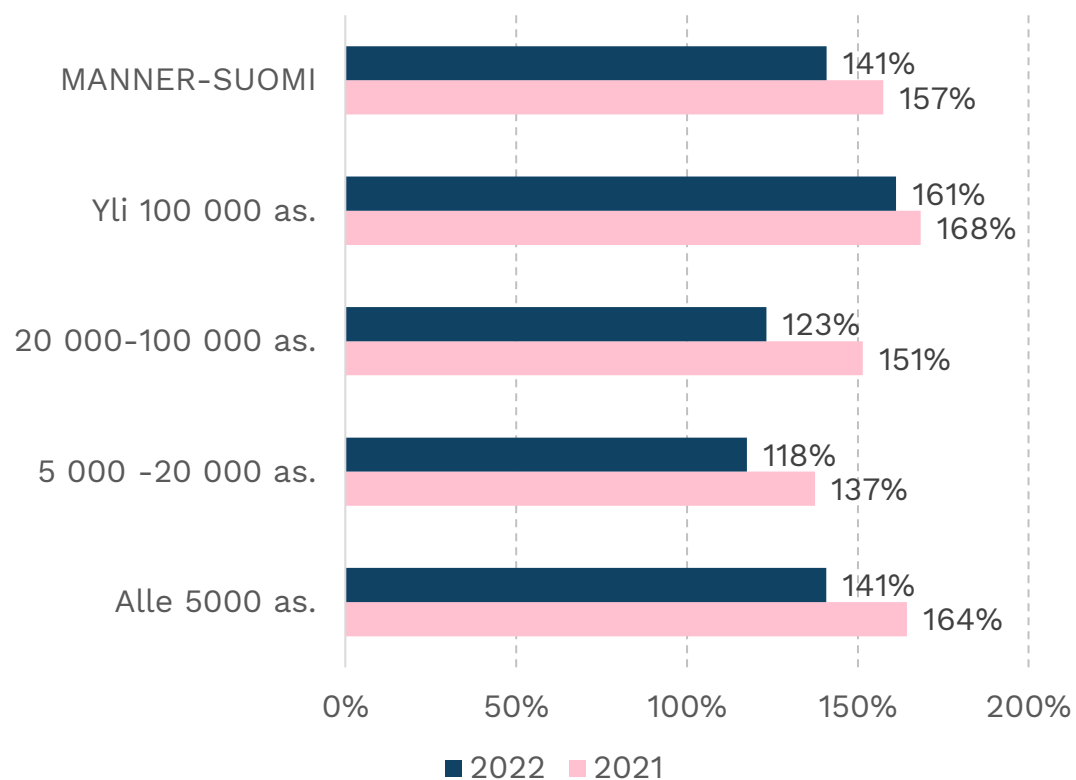
1. Outokumpu	-1 106 €/as
2. Virolahti	-932 €/as
3. Kannonkoski	-915 €/as
4. Merijärvi	-668 €/as
5. Myrskylä	-634 €/as
6. Oulainen	-594 €/as
7. Polvijärvi	-535 €/as
8. Petäjävesi	-520 €/as
9. Miehikkälä	-498 €/as
10. Keuruu	-489 €/as

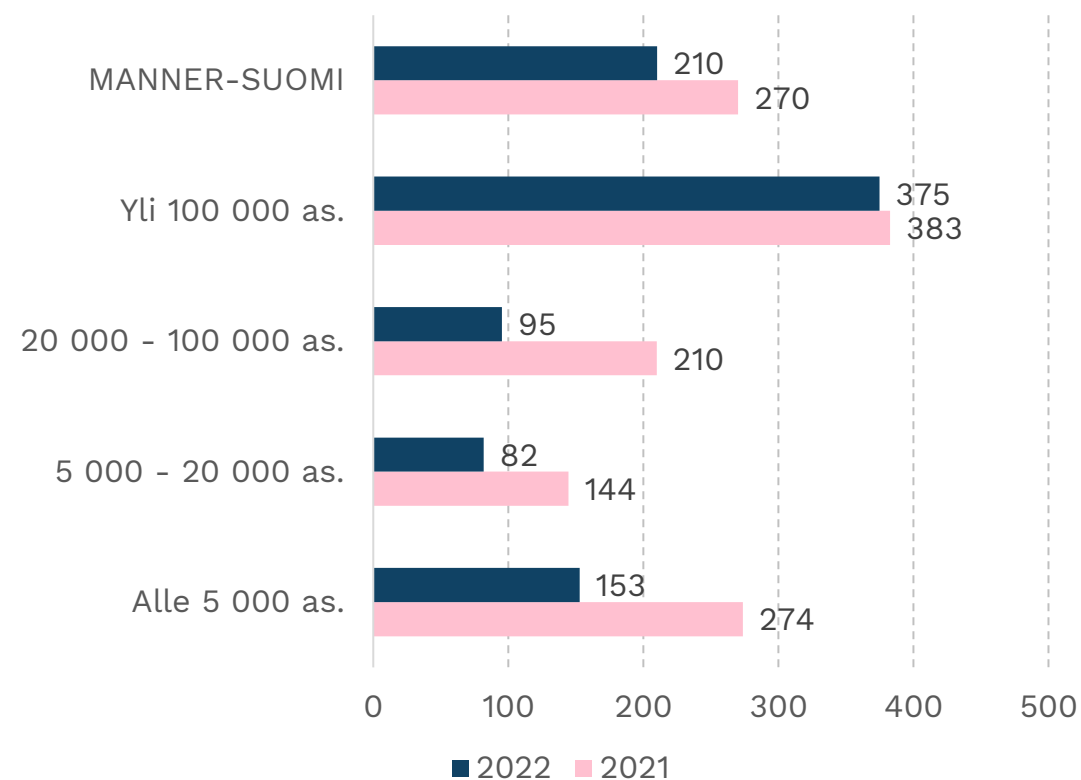
Kuntien talous kuntakoon mukaan

Manner-Suomen kunnat

Vuosikate poistoista (%)

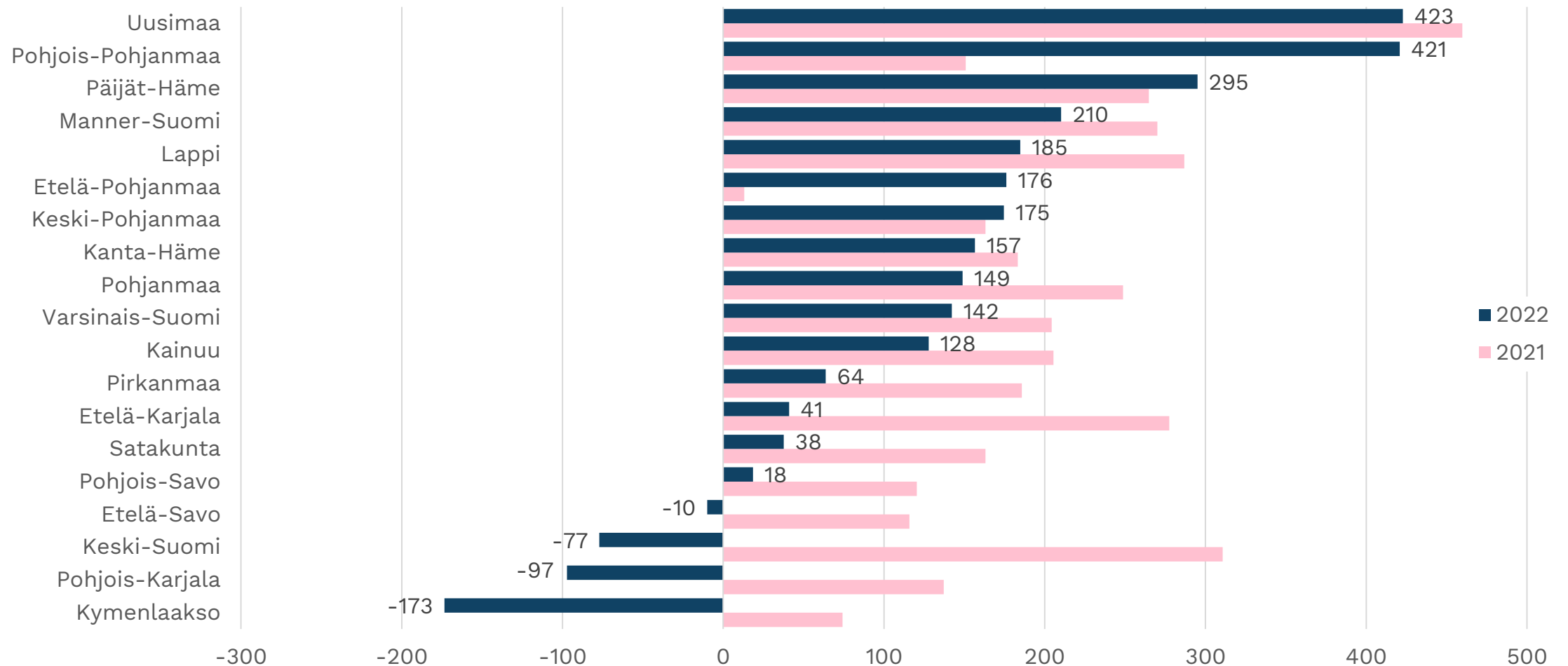
Tilikauden tulos (€/as)

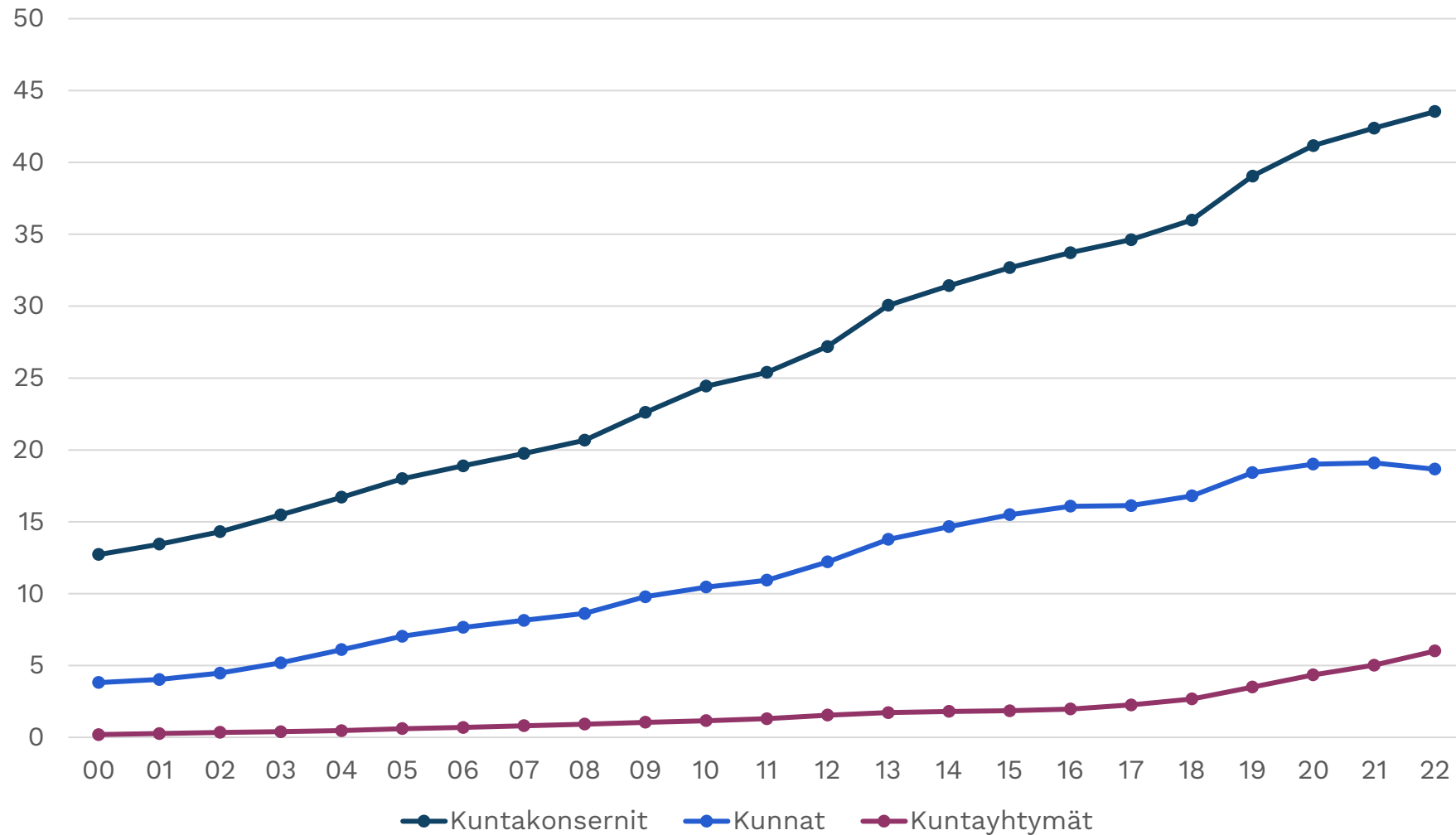
Kuntien talous maakunnittain

Manner-Suomen kunnat

Tilikauden tulos (€/as)

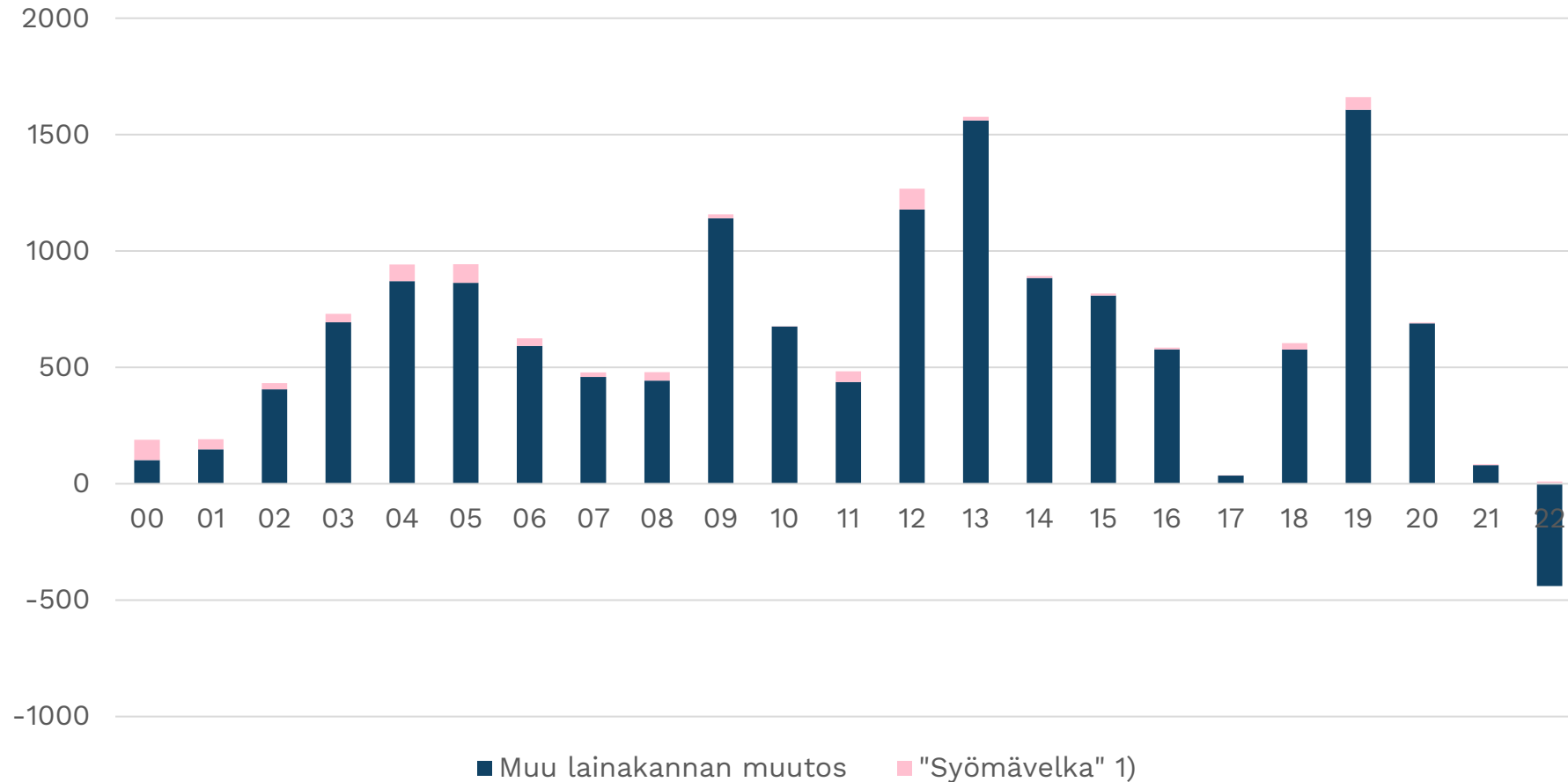

Kuntien, kuntayhtymien sekä kunta-konsernien lainakanta¹⁾ vuosina 2000-2022, mrd. euroa

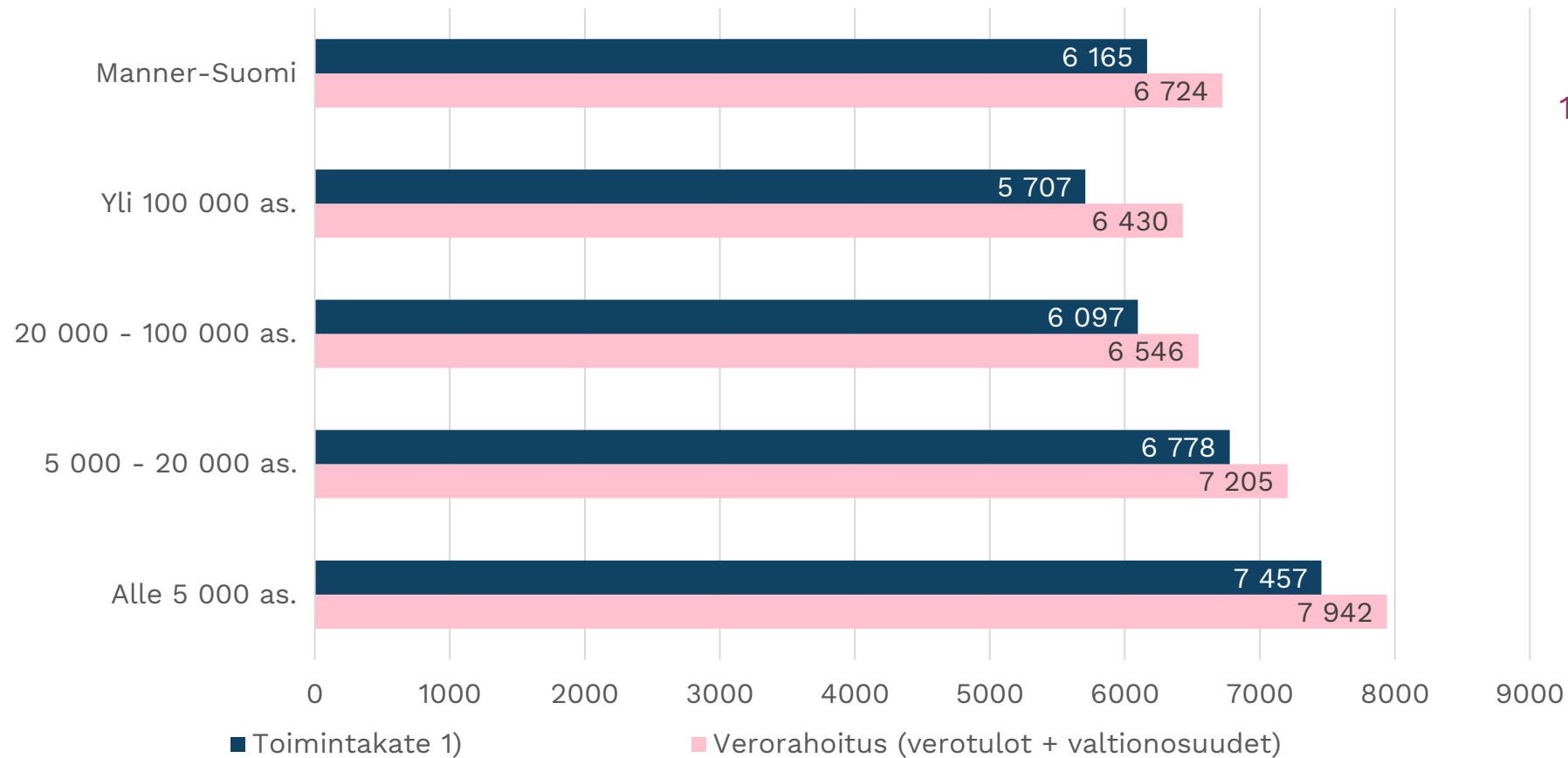
1) Ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien keskinäisiä lainoja

Kuntien lainakannan muutos 2000-2022, milj. €

- 1) Syömävelka on kuntien negatiivisten vuosikatteiden summa. Vuosina 2000-2022 syömävelkaa on otettu noin **726** miljoonaa euroa, mikä on noin **5** % vuosien 2000-2022 lainakannan muutoksesta.
- 2) Vuonna 2022 syömävelkaa otettiin noin **12** miljoonaa euroa.

Toimintakate ja verorahoitus Manner-Suomen kunnissa kuntakoon mukaan, €/as vuonna 2022

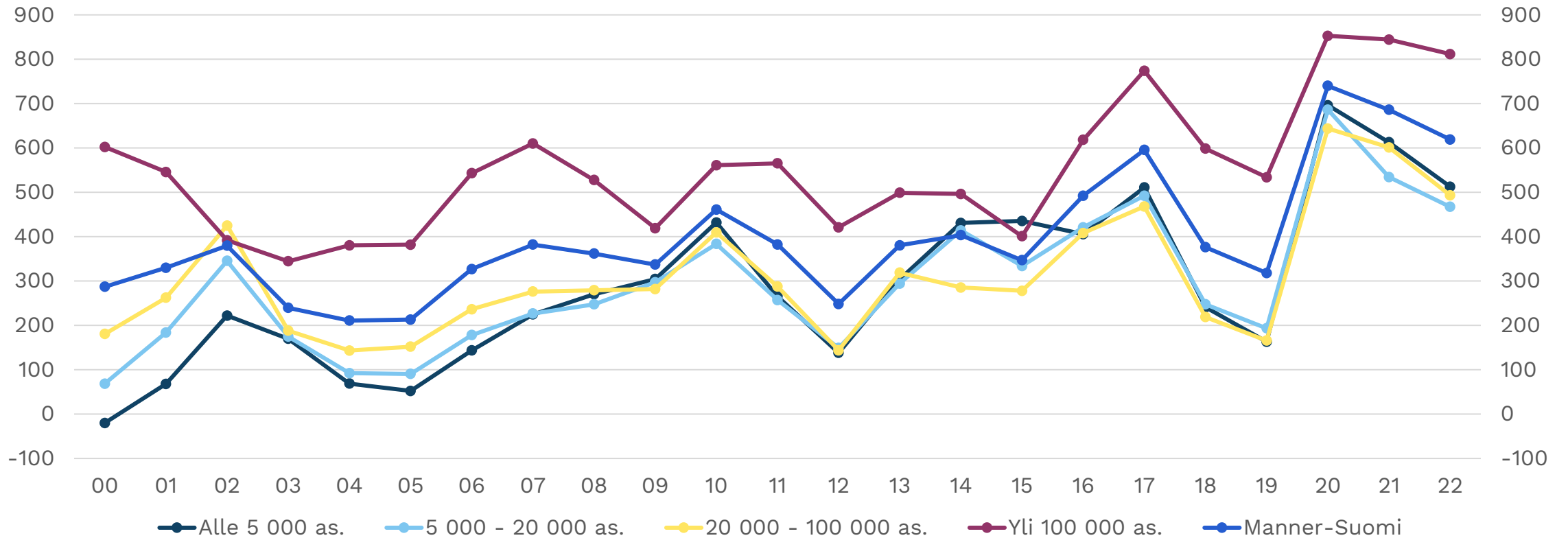

1) Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, mikä jää katettavaksi verorahoituksella

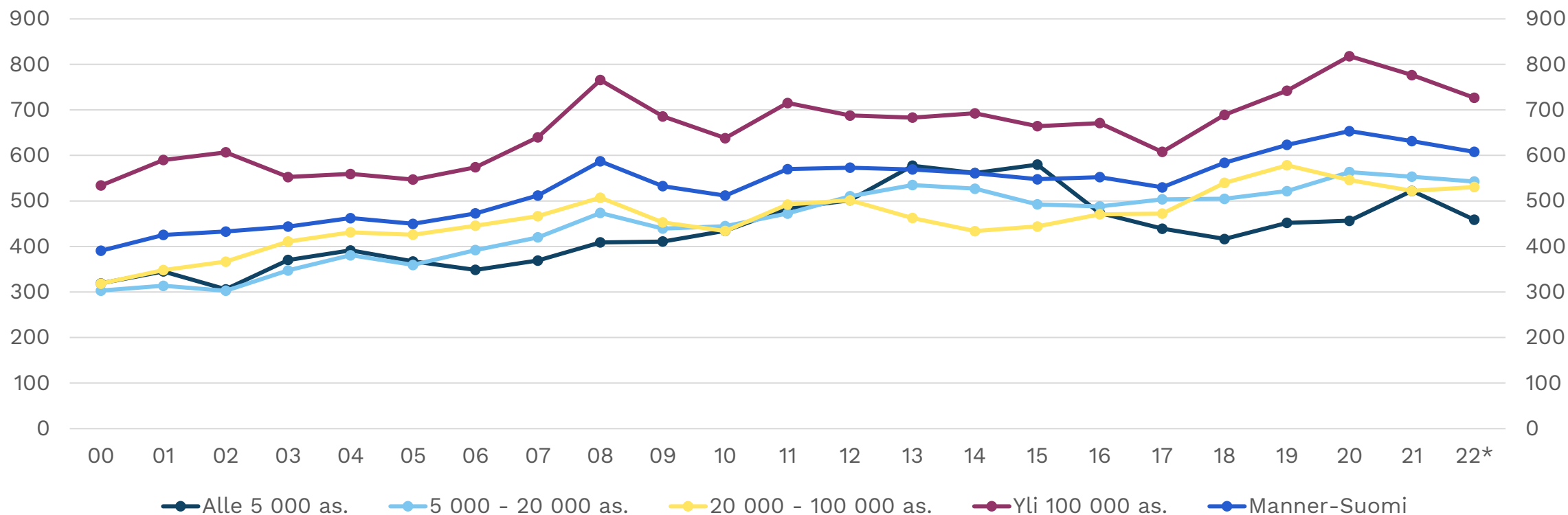

Kuntien vuosikatteet 2000-2022, €/as

Kuntakoon mukaan

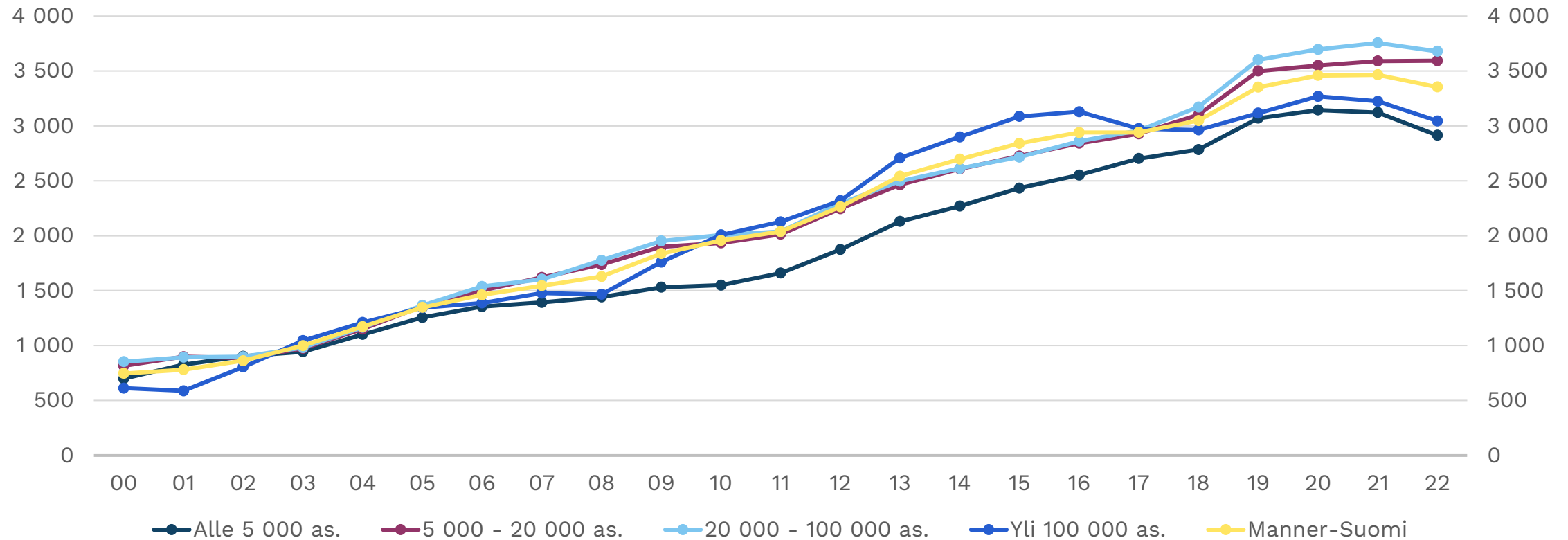

Kuntien poistonalaiset investoinnit¹⁾ 2000-2022, €/as. Kuntakoon mukaan Manner-Suomen kunnissa

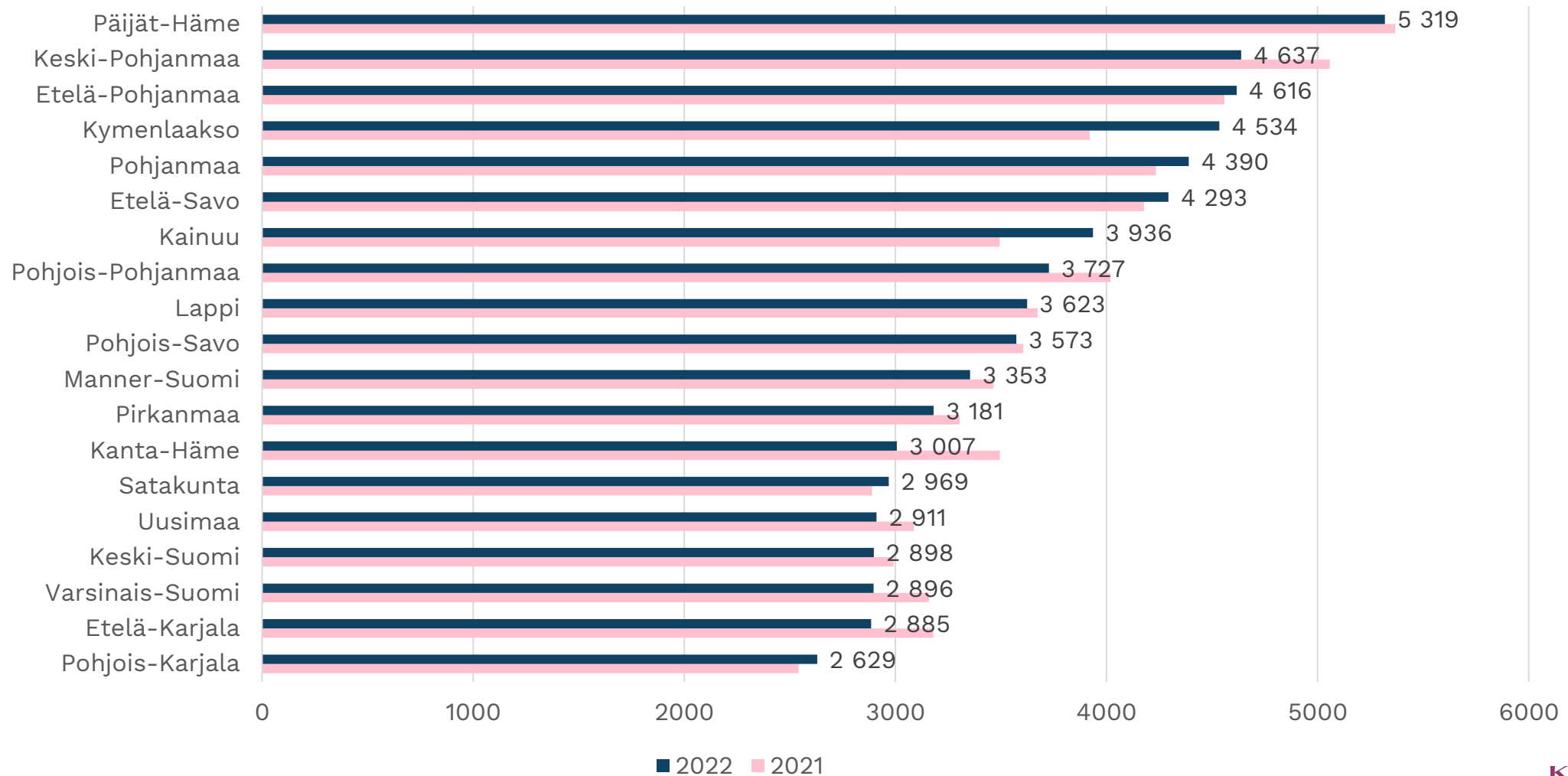

1) Bruttoinvestoinnit pl. maa- ja vesialueiden sekä osakkeiden ja osuuksien hankinta.

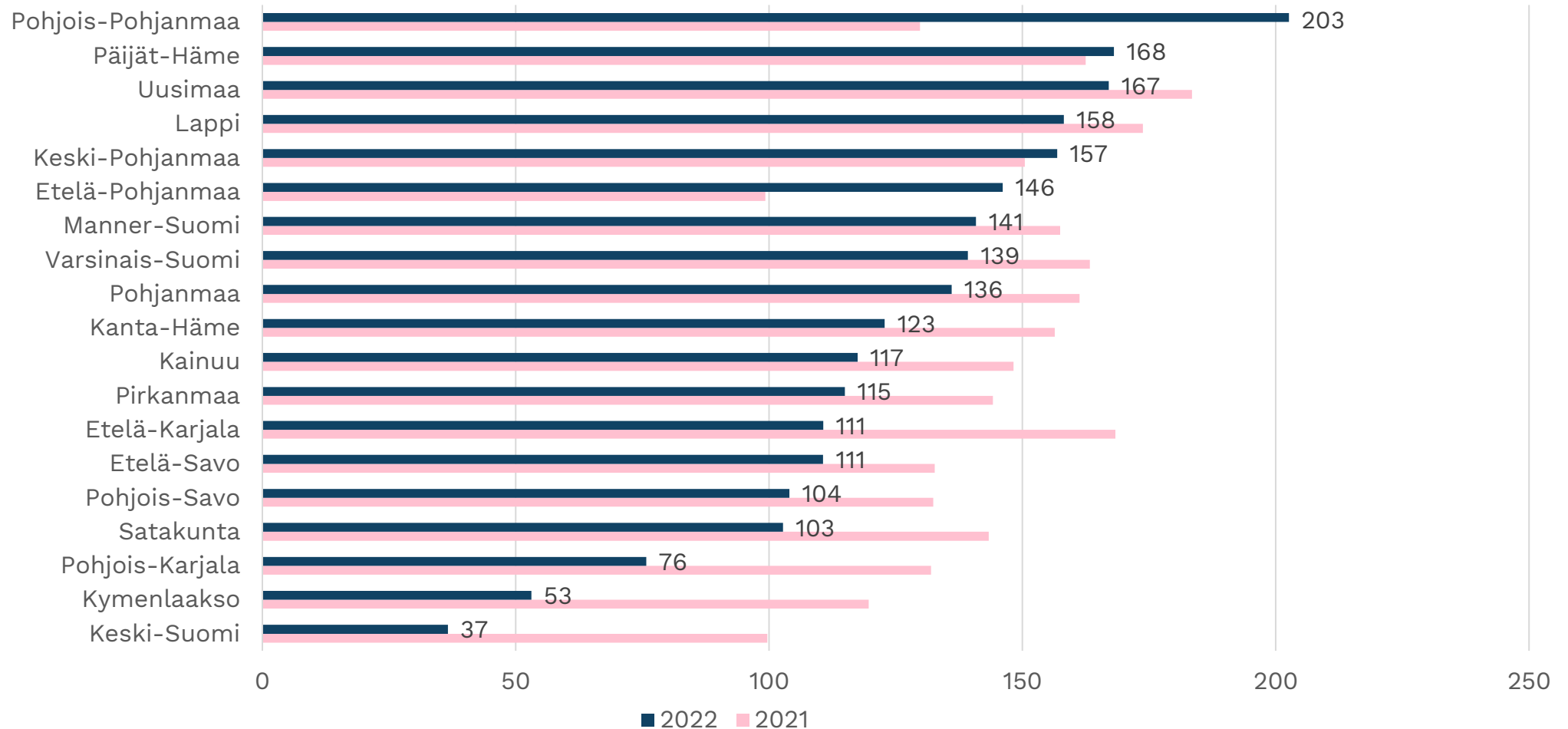
Kuntien lainakanta 2000-2022, €/as. Kuntakoon mukaan Manner-Suomen kunnissa

Kuntien lainakanta maakunnittain vuoden 2021 ja 2022 lopussa, €/asukas

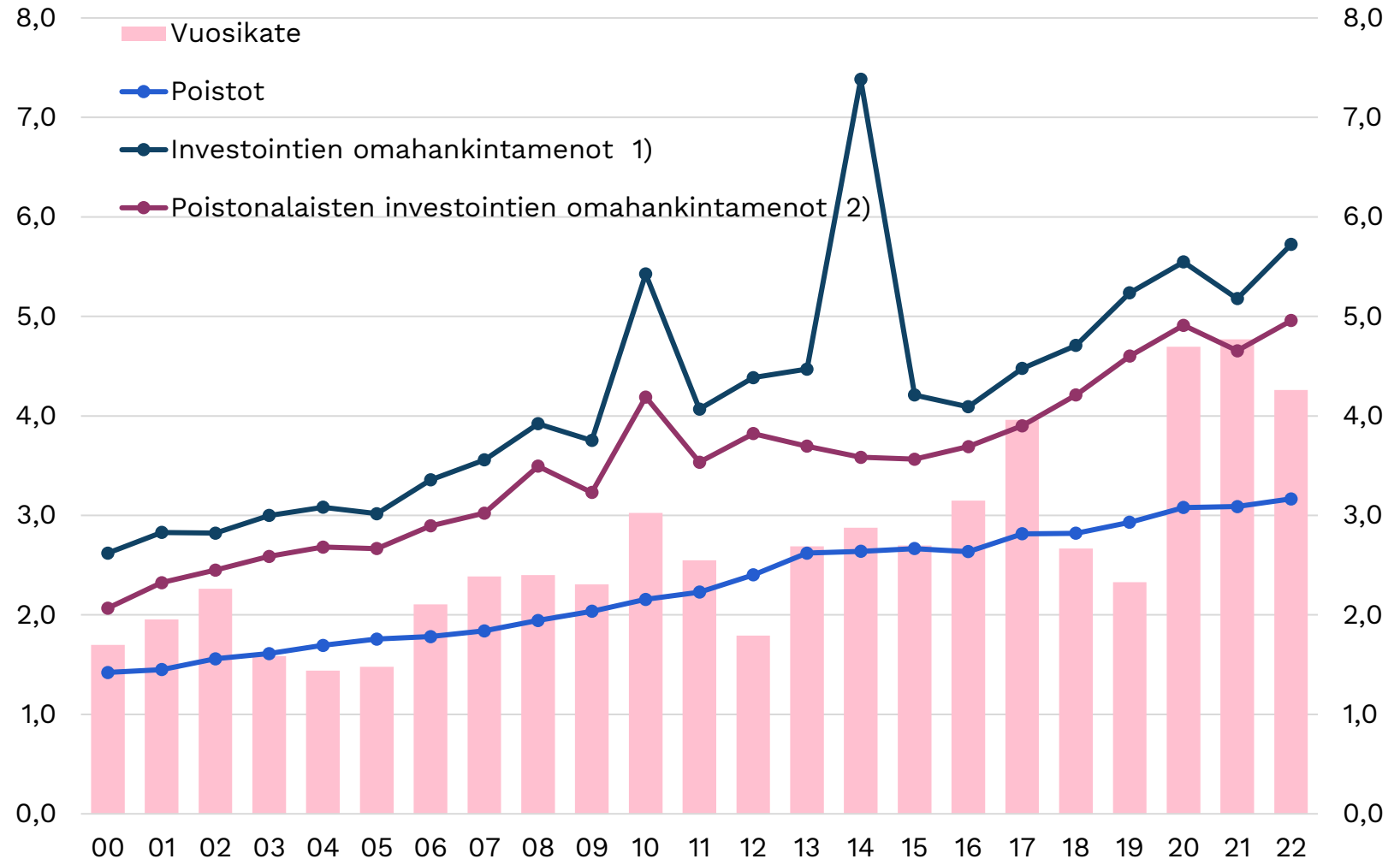

Kuntien vuosikate %:a poistoista maakunnittain vuosina 2021 ja 2022

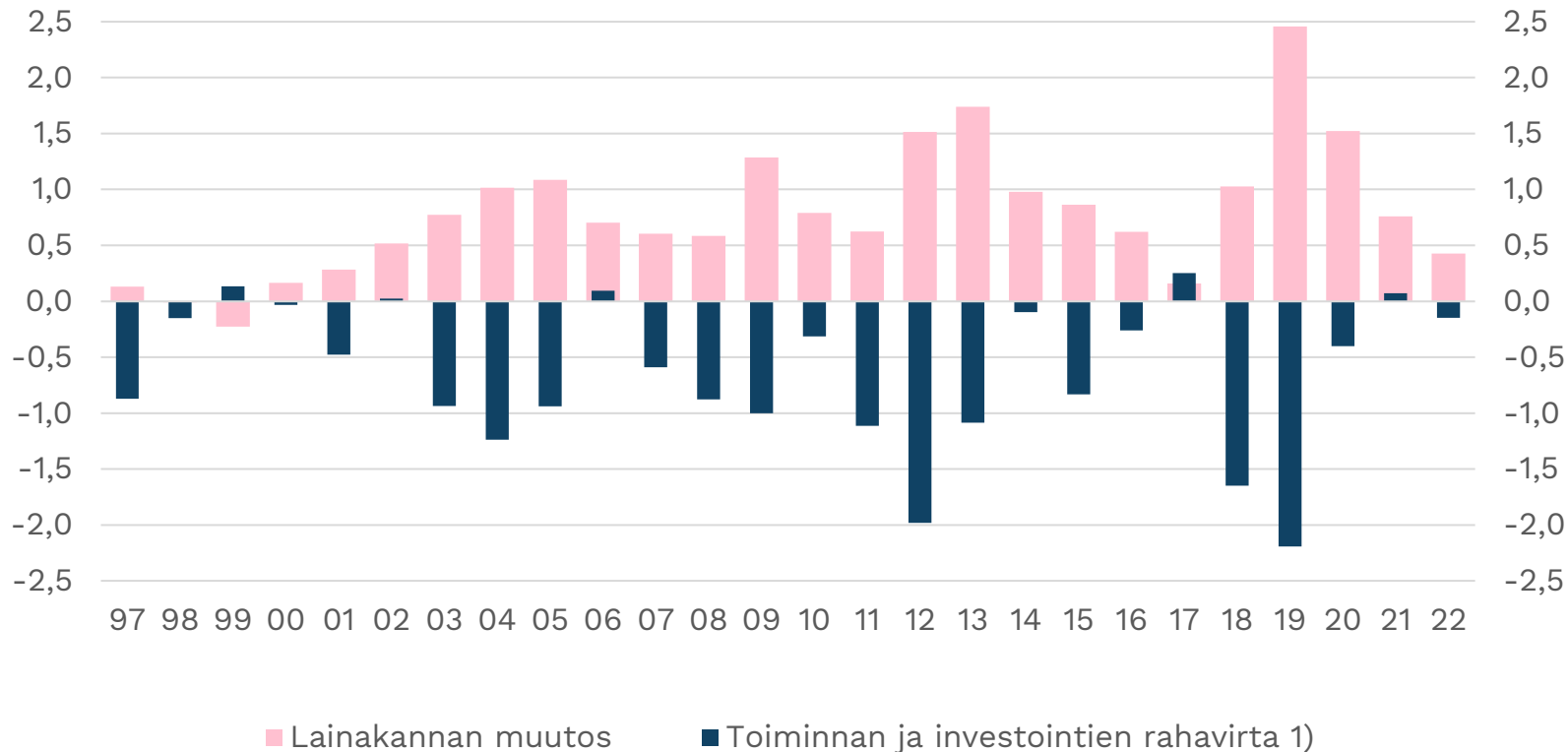

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikatteen riittävyys poistoihin sekä investointeihin 1997-2022, mrd. €

- 1) Investointimenot – Rahoitusosuudet investointeihin. Vuoden 2010 luvuissa on mukana Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän perustamiseen liittyviä eriä. Vuoden 2014 luvussa on mukana arviolta 3,1 mrd. euroa liikelaitosten yhtiöittämissiin liittyviä osakkeiden ja osuuksien hankintaa.
- 2) Investointimenot ilman maa- ja vesialueiden sekä osakkeiden ja osuuksien hankintaa.

Kuntien ja kuntayhtymien toiminnan ja investointien rahavirta sekä lainakannan muutos 97-22, mrd. €

1) Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus, netto + Investoinnit, netto

Tulorahoitus, netto = Vuosikate + Satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulospäättös, jonka negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

Kuntien ja kuntayhtymien rahoituslaskelma 2021 ja 2022, mrd.€

Rahoituslaskelman erä	2021	2022 TP
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4,77	4,26
Satunnaiset erät, netto	0,13	0,19
Tulorahoituksen korjauserät	-0,73	-0,91
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5,33	-5,83
Rahoitusosuudet investointeihin	0,16	0,07
Investointihyödykkeiden luovutustulot	1,08	2,08
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,07	-0,15
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	-0,16	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2,54	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2,17	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,42	
Rahavarojen muutos	0,44	0,67
Rahavarat 31.12.	8,10	8,77
Lainakanta 31.12.	24,11	24,67

Tietoja Manner-Suomen kuntien taloudesta 2010-2022

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 tp
Vuosikate:													
Mrd. euroa	2,47	2,05	1,34	2,06	2,20	1,89	2,70	3,27	2,07	1,75	4,07	3,79	3,43
Asukasta kohti, €	461	382	248	380	403	347	492	596	376	318	740	686	619
Vuosikate %:a poistoista	145	118	71	100	106	91	127	149	94	76	170	157	141
Vuosikate %:a investoinneista ¹⁾	99	73	46	64	61	63	89	112	64	53	119	113	104
Tilikauden tulos, mrd. € ²⁾	1,83	0,42	-0,31	0,37	2,03	0,14	0,89	1,19	-0,11	-0,16	1,76	1,49	1,17
Toim. ja invest. rahavirta, mrd. € ²⁾	1,08	-0,93	-1,68	-0,89	-0,09	-0,89	-0,07	0,47	-1,04	-1,43	0,38	0,27	0,64
Lainakanta:													
Mrd. euroa	10,45	10,95	12,21	13,79	14,68	15,50	16,09	16,17	16,73	18,40	19,01	19,10	18,68
Vuosimuutos, %	6,9	4,7	11,6	12,9	6,5	5,6	3,8	0,5	3,5	10,0	3,0	0,4	-2,3
Asukasta kohti, €	1 956	2 038	2 262	2 542	2 697	2 841	2 939	2 949	3 048	3 349	3 458	3 465	3 385
Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla):													
Kuntien lukumäärä yhteensä	326	320	320	304	304	301	297	295	295	295	294	293	293
Vuosikate negatiivinen	7	34	80	28	10	13	14	4	43	65	2	9	12
Tilikauden tulos negatiivinen	55	141	227	137	104	107	94	51	200	223	27	61	85

1) %:a **poistonalaisten investointien** omahankintamenoista = Investointimenot – Maa- ja vesialueiden hankinta – Osakkeiden ja osuuksien hankinta – Rahoitusosuudet investointeihin.

2) Vuosi 2010 sisältää HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. €. Vuosi 2014 sisältää liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja noin 1,7 mrd. €

Kuntakonsernien tulos- ja rahoituslaskelma vuosina 2021-2022, mrd. €

Manner-Suomen kuntakonsernien tulos- ja rahoituslaskelma vuosina 2021 ja 2022, mrd. €

Eri kuntakonsernien välisiä keskinäisiä eriä ei ole eliminoitu. Ei sisällä kuntia jotka eivät tee konsernitilinpäätöstä.

Tuloslaskelman erä	2021	2022	Muutos	Rahoituslaskelman erä	2021	2022	Muutos
	mrd. €	mrd. €	%		mrd. €	mrd. €	%
Toimintatuotot	29,58	31,51	6,5	Toiminnan rahavirta			
Toimintakulut	59,50	63,26	6,3	Vuosikate	6,75	6,54	-3,2
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	0,07	0,04		Satunnaiset erät, netto	0,11	0,21	
Toimintakate	-29,85	-31,72	6,3	Tilikauden verot	0,21	0,13	
Verotulot	25,36	26,70	5,3	Tulorahoituksen korjauserät	-0,67	-0,86	
Valtionosuudet	11,28	11,96	5,9	Investointien rahavirta			
Rahoituserät, netto	-0,04	-0,40		Investointimenot	8,58	9,67	12,7
Vuosikate	6,75	6,54	-3,2	Rahoitusosuudet investointeihin	0,26	0,21	
Poistot ja arvonalentumiset	4,81	4,92	2,1	Pys. vast. hyöd. luovutustulot	1,62	2,57	
Satunnaiserät, netto	0,11	0,21		Toiminnan ja investointien rahavirta	-0,62	-1,13	
Tilikauden tulos	2,04	1,83		Rahoituksen rahavirta			
Tilikauden ylijäämä	1,84	1,62		Antolainojen muutokset	0,02	-0,04	
				Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4,52	4,93	8,9
				Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3,52	3,63	3,0
				Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,26	0,00	
				Muut muutokset	-0,09	1,01	
				Rahavarojen muutos	0,55	1,10	
				Rahavarat 31.12.	9,68	10,68	10,3
				Lainakanta 31.12.	42,38	43,54	2,7

KUNTA LIITTO